

Muistio

29.9.2025

VN/26217/2025
VN/26217/2025-OKM-2

Suomen Akatemian tutkimusinfrastruktuuritoimikunnan puheenjohtajan ja jäsenten nimittäminen

Suomen Akatemiasta annetun lain muuttamisesta annetun lain 5 §:n (212/2025) mukaan Akatemiassa on asetuksella säädettävät toimikunnat, joiden puheenjohtajat ja enintään 10 jäsentä valtioneuvosto nimittää enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Suomen Akatemiasta 25.9.2025 annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n (899/2025) mukaan Akatemiassa on 1.1.2026 lukien seuraavat toimikunnat:

- 1) biotieteiden, terveyden ja ympäristön tutkimuksen toimikunta;
- 2) kulttuurin ja yhteiskunnan tutkimuksen toimikunta;
- 3) luonnontieteiden ja tekniikan tutkimuksen toimikunta;
- 4) tutkimusinfrastruktuuritoimikunta.

Lain mukaan toimikuntien tehtävänä on myöntää rahoitusta tieteelliseen tutkimukseen, tutkimusinfrastruktuureille ja tutkimusedellytysten kehittämiseen sekä niiden hyödyntämiseen, seurata rahoituksen vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta, suunnitella tutkimuksen edistämistoimintaa yhdessä Akatemian muiden toimielinten kanssa sekä muulla tavoin toimia siten kuin johtosäännössä tarkemmin määrätään.

Toimikunnissa tulee lain mukaan olla monipuolinen ja korkeatasoinen tieteellinen asiantuntemus. Samaa henkilöä ei voida määrätä toimikunnan jäseneksi kahdeksi toimikaudeksi peräkkäin. Sama henkilö voidaan määrätä puheenjohtajaksi ja jäseneksi enintään kahdeksi toimikaudeksi peräkkäin, jos hän toimii puheenjohtajana toisen näistä kausista.

Ennen toimikuntien asettamista on kuultava korkeakouluja, keskeisiä valtion tutkimuslaitoksia, tutkimus- ja kehittämistyötä edustavia viranomaisia ja yhteisöjä, keskeisiä tieteellisiä seuroja ja tiedeakatemiaita.

Suomen Akatemiasta annetun lain muuttamisesta annetulla lailla (212/2025) on lakkautettu tutkimusinfrastruktuurikomitea 1.1.2026 lukien. Suomen Akatemiasta annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n mukainen tutkimusinfrastruktuuritoimikunta hoitaa tutkimusinfrastruktuureihin liittyvät rahoitushaut ja muut tehtävät, joita aiemmin hoiti tutkimusinfrastruktuurikomitea.

Ensimmäinen tutkimusinfrastruktuuritoimikunta nimitetään kaksivuotiskaudelle 2026–2027. Suomen Akatemiasta annetun lain muuttamisesta annetun lain 5 §:n (212/2025) mukaan valtioneuvosto nimittää Akatemian toimikunnat enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan tullen voimaan 1.1.2026. Tämän jälkeen tutkimusinfrastruktuuritoimikunta nimitetään kolmivuotiskaudelle samassa nimittämisyrymissä muiden Suomen Akatemian luottamuselinten ja strategisen tutkimuksen neuvoston kanssa, joiden toimikaudet päättyvät vuoden 2027 lopussa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyysi ehdotuksia Suomen Akatemian tutkimusinfrastruktuuritoimikunnan jäseniksi korkeakouluilta, valtion tutkimuslaitoksilta, ministeriöiltä, tieteellisiltä seuroilta, tiedeakatemiailta ja Business Finlandilta. Ehdokkaista pyydettiin esittämään tieteelliset ansiot, tiedehallinnon tuntemus sekä muut mahdolliset tehtävän kannalta keskeiset ansiot. Toimielimiin ei lähtökohtaisesti nimitetä korkeakoulujen rehtoreita tai toimitusjohtajia, korkeakoulujen tai tutkimuslaitosten hallitusten tai johtoryhmien puheenjohtajia tai jäseniä eikä tutkimuslaitosten pääjohtajia tai näihin rinnastettavia.

Yhteensä 34 henkilöä ehdotettiin. Ehdotuksia saatiin eri tieteenaloilta, tutkimusorganisaatioista sekä tutkimuksen soveltamista tai hyödyntämistä edustavilta tahoilta.

Esitystä laadittaessa on eduskunnan sivistysvaliokunnan mietinnössään SiVM 2/2025 vp korostamalla tavalla kiinnitetty erityistä huomiota siihen, että toimikunnassa on mahdollisimman monipuolinen ja korkeatasoinen tieteellinen asiantuntemus, strateginen kokonaisnäkemys

tutkimusinfrastruktuureista sekä suomalaisen tutkimusjärjestelmän ja yleisen tiedepolitiikan tuntemus. Esityksessä on otettu huomioon sukupuolten tasapuolinen edustus, maan eri osien edustus ja erilaisten tutkimusorganisaatioiden edustus.